

ПРЕДЛОЗИ ЗА УНАПРЕЂЕЊЕ ТЕКСТА НАЦРТА ЗАКОНА О ИЗМЕНАМА И ДОПУНАМА ЗАКОНА О ЈАВНИМ НАБАВКАМА:

Молимо да попуњени образац пошаљете електронским путем на адресу:
office@ujn.gov.rs

ПРЕДЛАГАЧ

Орган/организација/заинтересовано лице: Пословно удружење „Понуђачи Србије“

Име и презиме лица који доставља предлоге: Јасмина Марковић, председник Удружења
(предлози рађени у сарадњи са консултантом Удружења Јагодом Ратинац)

Подаци за контакт (е - пошта, телефон): ponudjacisrbije@gmail.com , 034/61-000-86

Датум:

Примедбе, предлози и сугестије у појединостима (наводе се примедбе на конкретне одредбе, чланове, ставове...) Нацрта закона о јавним набавкама, и сугестије у форми одредаба, нпр. Предлажем(о) да се члан... Нацрта закона измени тако да гласи: „...“ или да се у члану ..., после става... дода став... који гласи „...“ и сл)

Члан	4.
Предлог	У члану 132. после става 2. додаје се став 3. који гласи: „У случају доделе уговора о јавној набавци услуга развоја рачунарског програма, архитектонских услуга, инжењерских услуга, услуга превозиња или саветодавних услуга, наручилац одређује економски најповољнију понуду на основу критеријума из става 1. тач. 2) или 3) овог члана.“
Образложење	Имајући у виду став 1. тач. 2) и 3) чл. 132. ЗЈН: „У поступку јавне набавке наручилац додељује уговор економски најповољнијој понуди коју одређује на основу једног од следећих критеријума: 2) трошкова применом приступа трошковне ефикасности, као што је трошак животног циклуса у складу са чланом 134. овог закона или 3) односа цене и квалитета, односно трошка и квалитета који се оцењује на основу критеријума, укључујући квалитативне, еколошке и/или социјалне аспекте, повезане са предметом уговора о јавној набавци, који нарочито могу да обухвате: (1) квалитет, укључујући техничке одлике, естетске и функционалне карактеристике, доступност, решење за све кориснике, социјалне, еколошке и иновативне карактеристике, трговину и услове трговине;

	(2) организацију, квалификације и искуство особља коме је поверено извршење уговора, када квалитет особља може да има значајан утицај на ниво успешности извршења уговора или (3) услугу након продаје и техничку помоћ, услове испоруке, као што су датум испоруке, процес испоруке и рок испоруке или рок извршења. Наручилац може да одреди елемент цене или трошка у виду унапред прописане цене или трошка, тако да се економски најповољнија понуда утврђује на основу критеријума за квалитет.“, поставља се питање како ће се на набавке архитектонских услуга, инжењерских услуга, услуга превозиња или саветодавних услуга, одређивати критеријуми економски најповољније понуде: - Шта може бити трошак животног циклуса код архитектонских и инжењерских услуга као што су услуге стручног надзора или услуга техничког прегледа објекта, техничке контроле пројеката, чак и услуга израде пројектно – техничке документације или код саветодавних услуга или услуга превозиња? Трошкови животног циклуса подразумевају (чл. 134. ЗЈН) трошкове употребе, као што су: „1) трошкове које сноси наручилац или други корисници, као што су: (1) трошкови набавке, (2) трошкови употребе, као што је потрошња енергије и других ресурса, (3) трошкови одржавања, (4) трошкови на крају животног циклуса, као што су трошкови сакупљања и рециклирања; 2) трошкове приписане спољашњим еколошким факторима повезаним са добром, услугом или радовима током њиховог животног циклуса, под условом да њихова новчана вредност може да се одреди и провери, а који могу да обухвате трошкове емисије гасова са ефектом стаклене баште и емисије других загађивача, као и друге трошкове ублажавања климатских промена.“ - Шта може бити критеријум за доделу уговора из става 1. тачка 3) чл. 132. ЗЈН, код ове врсте услуга, а нарочито код услуга стручног надзора, техничког прегледа објекта, техничке контроле пројеката, или код саветодавних услуга или услуга превозиња код којим нема специфичности као што су техничке одлике, естетске и функционалне карактеристике, доступности, решење за све кориснике, социјалних, еколошких и иновативних карактеристика, трговине и услова трговине, услуга након продаје и техничке помоћи, услова испоруке, као што су датум испоруке, процес испоруке и рок испоруке или рок извршења.. Једини критеријум примењив на ове услуге би био квалификација и искуство особља коме је поверено извршење уговора и референце понуђача. Сматрамо да је потребно проширење општих правила за одређивање критеријума за доделу уговора на тај начин да се исти прилагоде и набавкама наведених услуга на које су ови критеријуми у малој мери примењиви или да се ово питање регулише доношењем подзаконског акта, те да се нпр. у предложени члан 134а дода став 2. којим би се Канцеларија за јавне набавке обавезала да пропише и детаљнија и примеренија правила за одређивање критеријума економски
--	--

	најповољније понуде код услуга развоја рачунарског програма, архитектонских услуга, инжењерских услуга, услуга превозиња или саветодавних услуга.
Члан	Члан 15.
Предлог	Предлажемо да се из нацрта измене Закона у потпуности избаци цитирани чл. 15.
Образложење	Имајући у виду да чл. 236. ЗЈН дефинише прекршаје наручилаца, те да се предлогом измене ЗЈН бришу необјављивање плана јавних набавки (чл. 88) и необјављивање конкурсне документације у складу са одредбама ЗЈН (чл. 95) као прекршаји, сматрамо да овакав поступак предлагача измене ЗЈН никако није у складу са основним начелима ЗЈН, те да може да отвори врата многим злоупотребама наручилаца које на овај начин могу проћи потпуно некажњено.
Предлог	У члану 1 НАЦРТА О ИЗМЕНАМА И ДОПУНАМА ЗАКОНА О ЈАВНИМ НАБАВКАМА, став 1 допунити тако да гласи: Назив <u>и став 1</u> Члана 6 мењају се и гласе: Наручилац је дужан да набавља добра, услуге или радове одговарајућег квалитета имајући у виду сврху, намену и вредност јавне набавке, односно економично трошење јавних средстава и која минимално утичу на животну средину.“ Став 2 овог члана се не мења
Образложење	Предлогом наведене измене члана 6 значи да се став 2 истог члана брише, а тим ставом је прописано да је наручилац дужан да обезбеди да се поступак јавне набавке спроводи и уговор додели у роковима и на начин прописан овим законом, са што мање трошкова везаних за поступак и извршење јавне набавке. Сврха свих јавних набавки је конкретизована у обвези наручиоца дефинисаним у овом ставу па се стиче утисак да је у питању техничка грешка коју треба исправити.
Члан	45 став 2
Предлог	У члану 2 НАЦРТА О ИЗМЕНАМА И ДОПУНАМА ЗАКОНА О ЈАВНИМ НАБАВКАМА, додати тачку 8а) која гласи: „Објављивање извештаја о извршењу уговора закљученог у поступку јавне. Садржај овог извештаја прописује и објављује Канцеларија за јавне набавке у року од 30 дана од дана ступања на снагу овог Закон о изменама и допунама.“
Образложење	Да би била обезбеђена потпуна транспарентност јавних набавки и сврха коначног поступка јавне набавке не може бити закључивање уговора, јер се ефекти трошења јавних средстава могу сагледати само након коначног извршења уговора. Обавештавање свих учесника у поступку о извршењу уговора пружиће битне информације значајне и за будуће поступке, вратиће веру у систем јавних набавки што ће обезбедити већу конкурентност у поступцима.

Члан	154
------	-----

Предлог	У члану 9 НАЦРТА О ИЗМЕНАМА И ДОПУНАМА ЗАКОНА О ЈАВНИМ НАБАВКАМА, предлажемо допуну става 2 у члану 154 тако што се брише тачка на крају става, додаје зарез и текст „ и да објави на порталу јавних набавки Извештај о извршењу уговора у року не дужем од 10 дана од датума коначног извршења испоруке добара или извршења услуга или изведених радова.“
Образложење	Објављивањем извештаја о извршењу уговора је значајно и са аспекта екстерних контрола и надзора над начином вршења контроле.

Члан	Члан 94. став 1. тачка 1)
Предлог	Из члана 94. став 1 тачке 1 ЗЈН избрисати део одредбе: „не достави доказе о испуњености критеријума за квалитативни избор привредног субјекта у складу са чланом 119. овог закона“, тако да члан након измене гласи: Наручилац може да захтева од привредног субјекта да му достави средство обезбеђења: 1) за озбиљност понуде, у случају да понуђач одустане од своје понуде у року важења понуде, неосновано одбије да закључи уговор о јавној набавци или оквирни споразум или не достави обезбеђење за извршење уговора о јавној набавци или оквирног споразума;“
Образложење	Пракса је доказала, да понуђачи понекад направе грешку/превид приликом учитавања доказа путем портала јавних набавки и не доставе наручиоцу све тражене доказе из конкурсне документације. Уколико би наручиоцима било омогућено да увек када понуђачи не доставе све доказе у смислу члана 119 ЗЈН, истима наплате средство обезбеђења за озбиљност понуде, довело би неспорно до већег неповерења понуђача у сам систем јавних набавки, смањило би жељу понуђача да уопште и учествују у поступцима јавни набавки (нарочито у оним поступцима у којима наручиоци пропишу средстава обезбеђења за озбиљност понуде), што би на крају довело до још већег смањивања конкуренције у поступцима јавних набавки у Србији. Напомињемо да је према истраживању НАЛЕД-а просечан број понуда по поступку у Србији тек 2,5, док је просек у Европској унији 5,5. Истичемо и да су на овај начин понуђачи због такве грешке суштински могу бити елиминисани из свих поступака јавних набавки у којима наручиоци пропишу као основ искључења из члана 112 става 1 тачке 6 ЗЈН и то у периоду од три године, што представља драконску казну. Неспорно је да је законом већ предвиђена одговарајућа и сасвим довољна „казна“ за понуђаче који пропусте да учитају неки доказ, а то је одбијање понуде. На наведени начин се додатно санкционишу „непривилеговани“ понуђачи којима неће бити дозвољена могућност да додатно допуне потребне доказе (јер је према ЗЈН ово дискреционо право наручиоца).
Члан	115.

Предлог	У члану 115. ЗЈН став 2 речи наручилац може се замењују са речима наручилац мора Ако привредни субјект мора да поседује одређено овлашћење, односно дозволу надлежног органа за обављање делатности која је предмет јавне набавке или да буде члан одређене организације да би могао да обавља предметну делатност, наручилац мора од њега да захтева да докаже поседовање такве дозволе, овлашћења или чланства. У члану 115. ЗЈН додаје се став 3. тако да гласи Услов из члана 115. став 2. овог закона дужан је да испуни понуђач из групе понуђача којем је поверено извршење дела набавке за који је неопходна испуњеност тог услова.
Образложење	Неопходне је да наведена одредба у буде коригована и да се успостави обавеза захтевања дозволе, а не могућност. Тако ће се избећи ситуације где наручилац може да поступа од случаја до случаја и ситуације због којих се обустављају поступци јавних набавки, такође наведена одредба би увела јединствено поступање свих актера у поступцима јавним набавки, а не поступање по „жељама“ појединаца. Наведене одредба би елиминисала поступање у пракси од случаја до случаја и увела јединствену правну праксу.
Члан	202.
Предлог	У члану 202. ЗЈН изменити став 4. тако да гласи „Правна схватања утврђена на општој седници која обавезују сва већа и чланове Републичке комисије и јавно објављују на интернет страници тог органа у року од 5 дана усвајања на општој седници.“
Образложење	У складу са начелом транспарентности и начелом приступачности Правна схватања утврђена на општој седници би требала бити јавно објављена како би сви учесници у поступцима јавних набавки били упознати са њима, а у складу са правом на правичну правну заштиту. У пракси се дешава да се Републичка комисија приликом доношења решења позове на одређено правно схватање утврђено на општој седници, али да садржина тог правног схватања није јавно доступна. Неопходно је установити обавезу објављивања начелних правних ставова и правних схватања јер би на тај начин и понуђачи и наручиоци знали како да поступе у одређеној ситуацији.
Члан	228.

Предлог	У члану 228. ЗЈН Додати став 7. Тако да гласи „Управни суд је дужан да одлучи у року од 6 месеци од дана пријема тужбе“ У члану 228. ЗЈН Додати став 8. Тако да гласи „Ако надлежни орган после поништења управног акта донесе управни акт противно правном схватању суда или противно примедбама суда у погледу поступка, па тужилац поднесе нову тужбу, суд ће поништити оспорени акт и сам решити управну ствар пресудом“
Образложење	Управни спорови којима се поништава одлука донета у поступцима јавних набавки трају у просеку од 3-4. Године. Право на суђење у разумном року има свака странка у поступку. Како би странке заштитиле своја права и правне интересе неопходно им је омогућити доношење одлуке у што краћем року. Ако поступци трају по 3-4 године обесмишљена је правна заштита странака у поступку. Орган чије је решење поништено у правном поступку у пракси доноси исту одлуку не поштује правна схватања суда и примедбе, тако да странке поново покрећу управни спор. У том случају не треба предмет враћати на поновно одлучивање органу, већ суд треба да поништи управни акт и сам реши управну ствар.